

تعداد صفحه : ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته : علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: احکام ۳
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۹	پایه دوازدهم دوره دوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خردادماه ۱۳۹۹	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	گزینه های صحیح را انتخاب کنید. ۱- خرید و فروشی در نزد امام معصوم «ع» انجام می شود و امام با سکوت خود صحت آن را تأیید می کند. الف) فعل معصوم «ع» ب) سخن و قول معصوم «ع» ج) تقریر معصوم «ع» د) نظر معصوم «ع» ۲- در کدام یک از موارد زیر مقدمه ی عقلی است؟ الف) وضو برای نماز ب) تهیه ی وسیله برای رفتن به حج ج) طهارت برای نماز د) گفتن اذان قبل از نماز	۰/۵ ۰/۵
۲	معنای اصطلاحات زیر را در پاسخ نامه بنویسید. ۱- حکم واقعی ۲- اجماع منقول ۳- قاعده ی ملازمه	۰/۵ ۱ ۰/۵
۳	درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید. ۱- علم فقه روش صحیح استنباط از منابع را به ما می آموزد. ۲- مفسر ، آیاتی را که می توان از آنها حکم شرعی استنباط کرد، جمع آوری و تفسیر می کند. ۳- دلالت مطلق بر شمول به واسطه ی الفاظ عموم است. ۴- میان نهی و بطلان معامله ، ملازمه ای وجود ندارد.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۴	در عبارات زیر «نص، ظاهر(وجوب، استحباب، مباح)، مفهوم موافق، مفهوم مخالف، عام، خاص، مطلق، مقید» را مشخص کنید. ۱- إذا كان الماء قَدْرَ كُرٍّ لم يُنجِسه شيءٌ. ۲- كُلُّ نَفْسٍ ذَاتَقَةِ الْمَوْتِ. ۳- حَرَّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدَ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرْمًا. ۴- إذا جاز أكل نفس ماله و اعدامه بالكليه، فالصلاة في ثوبه التي هي من العبادة و يحصل له الاجر و الثواب، مع بقائه على حاله من غير نقص و لا تغير يضرُّ، بالطريق الاولى. ۵- صل مع الطهارة. ۶- قم الليل إلا قليلاً.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	ادامه سؤال ها در صفحه دوم	

تعداد صفحه : ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته : علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: احکام ۳
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۹	پایه دوازدهم دوره دوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خردادماه ۱۳۹۹	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۵	<p>به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:</p> <p>۱- پاسخ امام باقر «ع» به این سؤال که: از کجا دانستید که در مسح وضو باید تنها قسمتی از سر و پا را مسح کرد، چه بود؟</p> <p>۲- دو کتاب بی نظیر شیخ انصاری را در فقه و اصول فقه ، که تا امروز منبع درسی حوزه های علمیه شیعه است، نام ببرید؟</p> <p>۳- چه علمی ، به بررسی تک تک راویان حدیث از جهت توثیق و تفسیق می پردازد؟</p> <p>۴- این عبارت به چه موضوعی اشاره می کند؟ «یعنی ان یرد اکل الربا علی صاحبه الفضل الذی اخذهُ عن رأس مالهِ».</p> <p>۵- دلیل شیعیان بر این که صلوات بر پیامبر «ص» در دو تشهد واجب است، چیست؟</p> <p>۶- چرا نهی در عبادات ملازم با بطلان آن عبادت است؟</p> <p>۷- این عبارت بیانگر کدام حکم فقهی است: «لا یجوزُ الذهب للرجل اجماعاً و لا صلاة فی مطلق الملبوس من الذهب و لو خاتماً».</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
۶	<p>سؤالات تشریحی :</p> <p>۱- استدلال کردن به عمومیت داشتن عام (ظهور عام در شمولیت) در چه زمانی جایز است؟</p> <p>۲- تفاوت بین خبر متواتر و اجماع در چیست؟</p> <p>۳- این عبارت را ترجمه کنید و بگویید که برای اثبات چه موضوعی مطرح می شود؟ « إذا دخل الوقتُ وجب الطهورُ و الصلاةُ » فانه ظاهرٌ بمقتضى المفهوم فی انه ان لم یدخل الوقتُ فلا یجب الطهورُ و لا الصلاةُ.</p> <p>۴- معنای واژه ی فقه در لغت و در اصطلاح قرآنی و علوم اسلامی چیست؟</p>	<p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱/۵</p> <p>۱</p>
۷	<p>۱- در چه زمان فقیه به ادله فقهاتی رجوع می کند؟</p> <p>۲- در اصول فقه اصلی ترین دلیل بر حجیت استصحاب چیست؟ یک مورد را نام ببرید.</p> <p>۳- وظیفه ی مکلفی که میان حرمت و وجوب شک کند، چیست؟ با ذکر یک مثال توضیح دهید.</p> <p>۴- با ذکر یک مثال ، عدم وحدت متعلق یقین سابق و شک لاحق را بنویسید.</p>	<p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p>
	بیروزشاید	جمع نمره ۲۰

تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۹	رشته: علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: احکام ۳
تعداد صفحه: ۱	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه ۱۳۹۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	۱-گزینه ج ۲-گزینه ب هر کدام ۰/۵ نمره	۱
۲	۱-گاهی فقیه در راه کشف حکم یک موضوع به قانونی دست می یابد که واقعاً از طرف خداوند برای آن موضوع وضع شده است. ۰/۵ ۲-فقیه شخصاً فتاوی مجمعین را ندیده بلکه فقیه دیگری که اجماع را تحصیل کرده وجود این اجماع را نقل کرده و او به استناد این اجماع نقل شده ، فتوا می دهد. (۱ نمره) ۳-هر آن چه عقل به آن حکم کند شرع نیز به همان حکم می کند. ۰/۵	۲
۳	۱-نادرست ۲-درست ۳-نادرست ۴-درست (هر مورد ۰/۵)	۲
۴	۱-مفهوم مخالف ۲-عام ۳-نص ۴-مفهوم موافق ۵-مقید ۶-ظاهر(استحباب) (هر مورد ۰/۵)	۳
۵	۱-زیرا خداوند در قران می فرماید: و امسحوا برؤوسکم. ۰/۵ ۲-مکاسب- فرائد الاصول(رسائل) ۰/۵ ۳-علم رجال ۰/۵ ۴-خورنده ی ربا باید آنچه بیش از سرمایه اش را که گرفته به صاحبش بازگرداند. ۰/۵ ۵-اجماع ۰/۵ ۶-زیرا در عبادت نیت و قصد قربت لازم است. ۰/۵ ۷-حکم حرمت استفاده از طلا برای مردان. ۰/۵	۳/۵
۶	۱-بعد از این که درباره ی مخصص های احتمالی جست و جوی کامل به عمل آید و پس از اطمینان به عدم آن می توان به ظهور عام در شمولیت استناد کرد. (۱ نمره) ۲-خبر متواتر ناقل عین سخن معصوم است ولی اجماع بیانگر نظر و رأی معصوم است. خبر متواتر دلیل لفظی است ولی اجماع دلیل غیر لفظی (لبی) است. ذکر یک تفاوت کافی است. (۱ نمره) ۳-ترجمه: «هر گاه وقت نماز فرا رسید طهارت و نماز واجب می شود» که ظاهر مفهوم آن است که اگر وقت نرسیده باشد طهارت و نماز نیز واجب نخواهد بود. اثبات وجوب غیري وضو. ۱/۵ ۴-معنای لغوی فقه بصیرت در تمامی اجزاء و ارکان اسلام اعم از اصول و فروع دین است. در اصطلاح به فهم بخش خاصی از مسائل دینی گفته می شود یعنی فهم دقیق و عمیق مقررات عملی و فرعی اسلامی با استفاده از منابع آن. (۱ نمره)	۴/۵
۷	۱-در زمانی که مجتهد و مقلدین او در مقام عمل دچار تحیر شدند و نسبت به حکم واقعی شک دارند. (۱ نمره) ۲-روایات متعدد ، از جمله فرمایش امام موسی کاظم «ع» و امام صادق «ع» که می فرمایند به یقین عمل کنید زیرا شک یقین را از بین نمی برد. (۱ نمره) ۳-تخییر، مثلاً در مورد حکم کسی که نذر کرده است تا روز معینی را در سفر روزه بگیرد ، برخی حکم به وجوب عمل به نذر و برخی دیگر حکم به حرمت مطلق روزه ی مسافر داده اند. (۱ نمره) ۴-اگر مکلف در زمان سابق به وضو یقین داشته ولی متعلق شک لاحق او غسل باشد. (۱ نمره)	۴
	جمع نمره	۲۰
همکاران محترم : لطفاً به مفهوم های صحیح و منطقی دیگر نمره تعلق گیرد .		